

Työvoimatutkimuksen uudistus ja kansainväliset koulutusilastovertailut

Mika Tuononen, Tilastokeskus
KOTA-seminaari 24.8.2021

Työvoimatutkimuksen uudistus

- Työvoimatutkimuksen kokonaisuutta on uudistettu vuoden 2021 alusta lähtien uuden EU-lainsäädännön mukaiseksi (IESS-Integrated European Social Statistics asetusuudistus)
- Työvoimatutkimus on mm. työllisyys- ja työttömyystietojen lähde
- Työvoimatutkimus uudistuu kolmella tavalla:
 - Sisältö uudistuu: Työvoimatutkimus on kyselytutkimus. Kyselylomakkeen sisältö yhdenmukaistetaan aikaisempaa tarkemmin eri EU-maiden välillä
 - Tiedonkeruutapaa uudistetaan: Työvoimatutkimus on otostutkimus. Tietoja kerätään puhelinhaastatteluin ja osin käyntihaastatteluin. Vuoden 2021 alusta tutkimukseen voi vastata myös verkossa
 - Työvoimatutkimuksen tulosten laskentatapa eli estimointimenetelmä uudistuu: Uudistuksen myötä tulosten laskennassa hyödynnetään mm. tutkinto- ja tulorekistereistä saatavaa lisäinformaatiota. Lisäksi uudistuksessa huomioidaan vastauskadon lisääntyminen kyselytutkimuksissa

Työvoimatutkimus ja kansainväliset koulustilastovertailut

- Työvoimatutkimus (Labour Force Survey, LFS) on keskeinen kansainvälisten koulustilastovertailujen lähde (Eurostat, OECD, Unesco)
- Kattavia rekisteritietoja koulutuksesta ei ole saatavissa kaikissa maissa ja rekisterien sisällöt voivat poiketa toisistaan – Pohjoismaista saatavissa myös kattavia rekisteritietoja
- LFS-tietoja käytetään kansainvälisissä koulustilastovertailuissa esim. koulutustason, NEET-nuorten (Not in Employment, Education or Training), koulutuksen varhain päättävien (Early Leavers from Education and Training) ja formaaliin/non-formaaliin koulutukseen osallistumisen tietojen lähteenä

Työvoimatutkimuksen uudistus

- Vastauskato on lisääntynyt – kyselytutkimuksiin liittyvä yleinen ilmiö
- Aiheuttaa vastaajajoukon vinoumaa mm. koulutuksen suhteen – paremmin koulutetut vastaavat useammin kuin vähän koulutetut
- Otettu huomioon työvoimatutkimuksen uudistuksessa estimointimenetelmän uudistetuissa painokertoimissa, joilla vastaajajoukon katoa oikaistaan
- Painotuksessa käytetään useita väestötietoja ja rekistereitä – uutena käytössä mm. tulorekisteri ja Tilastokeskuksen tutkintorekisteri
- Parantaa tuloksien luotettavuutta

Työvoimatutkimuksen uudistus - vaikutus koulutustasovertailuihin

- Työvoimatutkimuksen ja tutkintorekisterin koulutustasotietojen ero oli kasvussa ennen uudistusta – koulutustaso korkeampi työvoimatutkimuksen tiedoissa
- Uudistuksen jälkeen työvoimatutkimuksen ja tutkintorekisterin koulutustasofiedot lähellä toisiaan
- Uudistetun työvoimatutkimuksen koulutustasotiedoissa esim. korkea-asteen suorittaneiden osuus väestöstä laskee joitakin prosenttiyksikköjä aikaisempaan verrattuna
- Vuoden 2020 kansainväliset vertailutiedot ovat vielä aikaisemman metodologian mukaisia – esim. korkea-asteen suorittaneiden osuuden kasvuun luvuissa vaikuttaa lisääntynyt vastauskato, tulokset yliestimoivat koulutustason nousua Suomessa
- Uudet tiedot ovat käytettävissä kansainvälisissä vertailuissa vuoden 2021 tiedoista alkaen (vertailut julkaistaan vuonna 2022)